

Jumalan ikävä ja suuria intohimoja

Elämä ja kuolema, usko ja epätoivo sekä rohkeus ja julmuus ovat joskus hyvin lähellä toisiaan.

Teksti **Marja Kuparinen**

Nuori mies halusi oppia tuntemaan Jumalan ja etsi opettajaa, joka näyttäisi tien. Kabbalamestari Cordovero sanoi hänelle: ”Jumala on kaikessa, ja kaikki on Jumalassa. Mutta hän herää eloon vasta, kun sinä etsit häntä. Silloin huomaat, että hän on aina ollut sinussa ja odottanut, että sinä haluaisit kohdata hänet.”

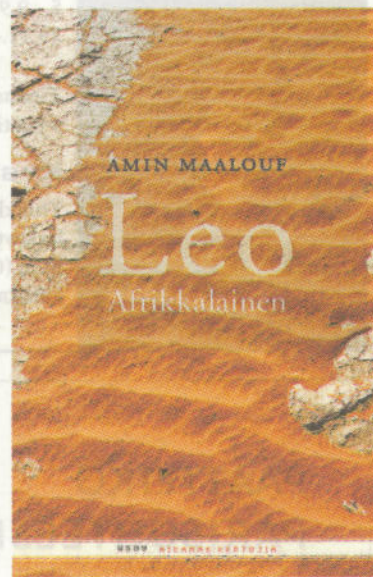
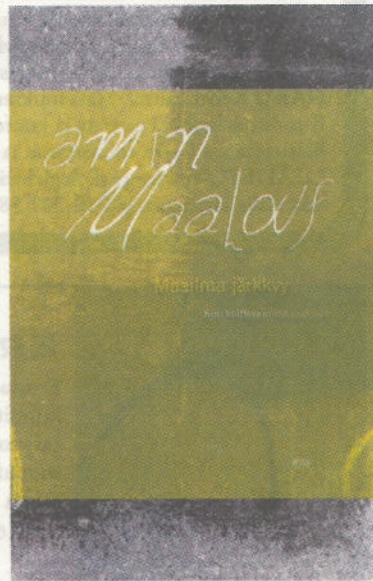
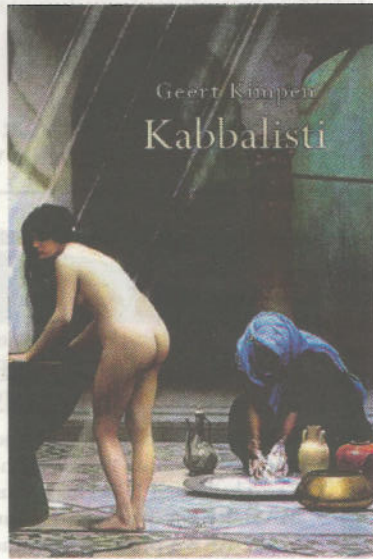
Nuori mies, **Hajjim Vitali** (1543–1620) pyrki ja pääsi Cordoveron oppilaaksi. Aikanaan hänestä itsestään tuli rabbi ja tärkeä mies kabbalan historiassa.

Belgialaisen elokuvaohjaaja **Geert Kimpen** romaanissa *Kabbalisti* etsitään Jumalaa rakkaudesta totuuteen ja oman maineen turvaamiseksi. 1500-luvun puolivälissä kabbalasta kiinnostuneita vaelsi Tsfatin (Safed) kaupunkiin Palestiinassa kuuntelemaan oppineita rabbeja ja ratkomaan pyhien kirjoitusten mysteereitä.

Kabbala tarkoittaa juutalaisuuden mystistä suuntausta, jossa pyritään pääsemään perille Tooran (Mooseksen kirjat) salatusta merkityksestä. Ajattelussa turvaudutaan lukujen, kirjainten ja geometrian salattuun mystiikkaan. Joka sillä tiellä pääsee perille ja ratkoo Tooran ja suullisen tradition (Talmud) arvoitukset, löytää tien paratiisiin.

Kimpen kirjoittaa romaanissaan ymmärtäen ja samalla huumorilla ihmisten uskonnollisista intohimoista. Hajjim Vitalikin on ennen muuta nuori mies, jota vievät nuoren miehen halut: himo ja pätemisen tarve. Samalla hän etsii kaikin voimin Jumalaa, todellista itseään ja uskon välitöntä kokemusta.

Kabbalastia on nautinto lukea, sillä se on täynnä kiehtovia keskusteluja ja oivalluksia. Jo yksin kirjan lukujen nimet herättävät mielikuvituksen. Esimerkiksi: Jumala, joka matkaa menneisyydessä, nykyisyydessä ja tulevaisuudessa; Jumala

uskoo ympäristökatastrofin lisäksi vaarantavan maailman tulevaisuuden. *Maailma järkkyy* -kirjassaan hän katsoo hyvän esseistin tavoin kauas ja lähelle. Maalouf puhuu järjelle ja tunteelle sekä tarjoilee lukijalle vakavia sanoja ja arvoja koskevia haasteita.

Maalouf tuntee ilmastonmuutoksen uhat, historian ällistyttävät käännökset, maahanmuuton ja maastamuuton ongelmat ja kansainvälisten selkkausten juuret. Lukija saa myös pikakurssin arabimaiden historiaan ja amerikkalaisten intresseihin, kun he kiirehtivät milloin nostamaan yksinvaltiaan valtaan, milloin suistamaan tämän vallasta.

Tuho on ovella, mutta on toivoakin. Maalouf laskee paljon kulttuurin varaan. Kun kansat oppivat tuntemaan toisiaan, antavat tunteen koskettaa taiteen keinoin, me vastaan muut -asetelmat alkavat horjua. Muukalaisia kohdellaan samoin kuin omia kansalaisia, ja erilaisuudesta tulee luovuuden lähde.

Maalouf ei odota enempää kuin uutta arvojärjestelmää, joka perustuu kulttuuriin ja koulutuksen ensisijaisuuteen. ”2000-luku joko kulttuurin ansiosta pelastuu tai vajoaa rappiotilaan”, hän ennustaa.

Samat intohimot liikuttavat ihmisiä uskosta riippumatta, sai **Leo Afrikkalainen** -romaanin päähenkilö kokea matkatessaan 1500-luvun alkupuolella pitkin Välimeren rantoja. Silloin islamilainen Granada oli jo sortunut ja muslimit joutuneet maanpakoon. Huonosti kävi myös juutalaisille, kun kristityt pääsivät valtaan Iberian niemimaalla, ja inkvisitio tutki ihmisten uskon aitoutta ja kerettiläisyyden määrää.

Amin Maaloufin romaani perustuu **Joannes Leo Africanuksen** (noin 1494–1554) elämäntarinaan. Hän oli arabidiplomaatti, -kirjailija ja matkailija, joka kuvasi kirjassaan *Descrittione dell’Africa* Pohjois-Afrikan maantiedettä.

Maalouf on kutonut hänen elämäntarinaansa rikkaan ja vauhdikkaan seikkailun, jossa käsitellään paljon islamia, juutalaisuutta ja kristinuskoa sekä 1500-luvun kuohuvia poliittisia tapahtumia. Romaanissa Leo Afrikkalainen saa nimensä itse paavilta, kun hänet kastetaan kristityksi. Leo näkee matkoillaan ihmisen hulluuden, joka suistaa maat sotiin ja myy pyhät periaatteet halvalla.

Samalla kirja on rakkaustarina, sillä Leo Afrikkalainen kohtasi ret-

”

En pyydä Jumalaa varielemaan minua